

Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Юридичний факультет
Кафедра професійних та спеціальних правових дисциплін

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету
Стелла КЕЛЬБЯ/
_____ 2024 р.

СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
«Інформаційне право»

Освітньо-професійна
програма:

Право

Спеціальність:

081 «Право»

Галузь знань:

08 «Право»

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський)

Факультет:

юридичний

Мова навчання:

українська

Розробник:

Селезньова Ольга Миколаївна, завідувач кафедри професійних та спеціальних правових дисциплін, доктор юридичних наук, професор

Профайл викладача

<https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/faculty-of-law/department-of-professional-and-special-legal-disciplines/#>

E-mail:

celezniov@gmail.com

Консультації

четвер з 10.00 до 16.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Навчальна дисципліна «Інформаційне право» є складовою навчального плану підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» в обсязі 120 годин, з яких для здобувачів денної форми навчання передбачено: лекцій – 22 год., практичних занять – 26 год., і самостійної роботи – 72 год.; та для здобувачів заочної форми навчання: лекцій – 4 год., практичних занять – 6 год., та самостійної роботи – 110 год. Навчальна дисципліна побудована відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS) і складається з 4 кредитів. Форма підсумкового контролю – диференційований залік.

У зв'язку з підвищенням соціальної ролі інформації та розвитком інформаційних технологій, сьогодні відбуваються активні процеси трансформації багатьох державно-правових інститутів. Постають нові юридичні проблеми, пов'язані з використанням глобальних інформаційно-комунікативних систем у інфраструктурі економіки, політики та інших сферах. Потреба у юристах, які є спеціалістами в інформаційному праві, зростає у геометричній прогресії. Особливо гостро стає питання про підготовку фахівців, які мають необхідну кваліфікацію з питань регулювання та захисту інформаційних прав, а також інформаційної безпеки.

2. Мета і завдання дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є норми інформаційного законодавства України. *Мета* вивчення цієї навчальної дисципліни полягає у формуванні системи наукових знань про правове регулювання інформаційного права, вивчення підходів до розуміння змісту інформаційного права, вироблення основних умінь і навичок застосування інформаційного законодавства, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності майбутнього юриста.

Основними *цільми (завданнями)* навчальної дисципліни є:

1. засвоєння знань щодо основ правового регулювання інформаційної діяльності різних суб'єктів, у тому числі законодавчого забезпечення формування та розвитку єдиного інформаційного простору України, правових основ організації та координації дій органів державної влади в цьому просторі;
2. визначення у понятійному апараті та природі інформаційного права його зв'язку з традиційними та новими міжгалузевими інститутами галузей права;
3. вивчення структури, джерел і методології інформаційного права у взаємозв'язку з правовою інформатикою;
4. з'ясування правових аспектів формування, розвитку охорони та захисту інформаційних ресурсів єдиного інформаційного простору України;
5. визначення проблем міжнародного співробітництва та з'ясування питань правового регулювання і розвитку глобального інформаційного простору;
6. формування у тих, хто вивчає дисципліну «Інформаційне право», навичок щодо застосування знань у сфері інформаційної діяльності в майбутній практичній, науковій роботі, у тому числі удосконалення правової основи інформаційного простору й інформаційних ресурсів України.

Результати навчання за дисципліною. Після проходження курсу здобувачі будуть знати: теорію інформаційного права; інформаційних норм та правовідносин; правові основи здійснення інформаційної діяльності; основи державної інформаційної політики; способи та форми інформаційної безпеки; ознаки інформаційного правопорушення; основи інформаційної культури;

вміти: орієнтуватися в законодавстві, що регламентує інформаційні правовідносини; використовувати можливості Інтернету при тлумаченні інформаційно-правових норм; аргументовано висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативно-правові акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру органів виконавчої влади з цих питань; правильно використовувати роз'яснення законодавчих,

виконавчих, судових та інших органів у процесі застосування норм відповідного законодавства.

3. Пререквізити

Вивчення курсу передбачає наявність системних та ґрунтовних знань із курсу – «Конституційне право України», «Адміністративне право та процес України», «Кримінальне право». Синхронний, паралельний зв'язок може бути з такими навчальними дисциплінами, як: «Теорія держави і права», «Філософія».

4. Компетентності та результати навчання

Під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньо-професійної програми, формуються наступні:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
- ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Фахові компетентності спеціальності (СК)

- СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
- СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.
- СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
- СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
- СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
- СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

- СК11. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
- СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
- СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Отримуються наступні програмні результати навчання (РН):

- РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (теми 1-10).
- РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (теми 1, 10).
- РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (теми 1-3, 6-8).

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

- Тема 1. Еволюція прав людини у зв'язку з становленням інформаційного суспільства.
- Тема 2. Інформаційне право в системі права.
- Тема 3. Поняття та види інформаційної діяльності.
- Тема 4. Інформаційна діяльність органів державної влади.
- Тема 5. Державна інформаційна політика.

Змістовий модуль 2

- Тема 6. Основи інформаційної безпеки України.
- Тема 7. Основи безпеки інформаційних ресурсів.
- Тема 8. Основи інформаційної безпеки суспільства та особистості.
- Тема 9. Сучасний розвиток вітчизняної системи захисту інформації та зарубіжних країн.
- Тема 10. Правове регулювання кібернетичної цивілізації (розвиток е-відносин).

При викладанні тем використовуються інформаційні технології навчання: презентації та робота з електронними ресурсами.

При підготовці до занять та виконанні самостійної роботи здобувачу рекомендується використовувати Робочу програму з навчальної дисципліни «Інформаційне право» та Навчально-методичні рекомендації з інформаційного права.

6. Система контролю та оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ;
- метод мозкового штурму;
- кейс-технології.

Форми та методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – екзамен.

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного навчання студентів на останньому за розкладом занятті. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни**Шкала оцінювання: національна та ECTS**

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	добре	добре
74-81	C		
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незадовільно
1-34	F		

Розподіл балів з навчальної дисципліни**Залік:**

Поточний контроль (максимальна кількість балів)		Загальна максимальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	100

Політика академічної доброчесності

Студент повинен ознайомитися і дотримуватися Положення про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет», яке міститься у вільному доступі на офіційному сайті університету. Студент повинен виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Використання можливостей штучного інтелекту може мати місце в обмеженому ряді випадків, у кожному разі із погодженням з викладачем.

Література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96вр>.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV: офіційне видання. К. : Атіка, 2003. 416 с.
3. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI (з наступними змінами до доповненнями) : електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.
4. Про інформацію : Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII (з наступними змінами до доповненнями) : електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
5. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12 травня 2015 р. № 389-VIII (з наступними змінами до доповненнями) : електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

Основний

6. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія інформаційного права: навч. посібник. Харків: Право, 2023. 322 с.
7. Коваленко Л. П. Інформаційне право: підручник. К.: Гельветика, 2022. 284 с.
8. Селезньова О. М. Теоретико-методологічні основи інформаційного права України : монографія. Чернівці : Місто, 2014. 408 с.
9. Селезньова О. М. Інформаційне право України: навчально-методичні рекомендації : навч. посібник. Чернівці : Місто, 2016. 192 с.

Додатковий

10. Брижко В. М., Фурашев В. М. Інформаційне право та інформаційне законодавство. Харків: Право, 2021. 288 с.
11. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційне право: навчальний посібник. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 136 с.
12. Новицький А. М. Правове регулювання інституціоналізації інформаційного суспільства в Україні : монографія. Ірпінь: НУДПС України, 2011. 444 с.
13. Олійник О. В. Теоретико-методологічні засади адміністративно-правового забезпечення інформаційної безпеки України : монографія. К. : Український пріоритет, 2012. 400 с.

14. Селезньова О. М. Аналіз явища інформаційної свідомості з позиції інформаційного права // Право України. 2015. Вип.4. С. 145-149.
15. Селезньова О. М. Інститут інформаційних прав як провідне новітнє формування у сучасних процесах глобалізації // Правові інститути в умовах світових процесів глобалізації: проблеми та перспективи розвитку: кол. монографія / за ред. О. М. Селезньової. Чернівці: Місто, 2023. С. 32-60.
16. Селезньова О. М. Інформаційні права: теоретичні та системні положення // Інформація і право. 2019. № 3 (30). С. 9-15.
17. Селезньова О. М. Термін «медіа-простір»: теоретичний підхід // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2022. Вип. 70. С. 359-363.
18. Селезньова О. М. Нормативно-правові засади регулювання інститутів інформаційного суспільства: європейський вектор формування // Право і суспільство. 2017. Вип.5. Ч. 2. С. 131-135.
19. Селезньова О. М. Основні історичні етапи становлення в Україні законодавства про інформаційні права // Актуальні питання гуманітарних наук. 2019. Вип.26. Т. 2. С. 4-7.
20. Селезньова О. М. Особливості системи принципів інформаційного права // Митна справа. 2013. Вип.2. С. 87-93.
21. Селезньова О. М. Поняття «інформаційні правовідносини»: доктринально-правовий ракурс // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2017. Вип.46. Т. 2. С. 21-24.
22. Сидоренко О. Інформаційні ресурси як об'єкт інформаційних правовідносин // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 4. С. 173-182.
23. Сопілко І. М. Державна інформаційна політика України: стан та шляхи реалізації : монографія. К. : Леся, 2014. 424 с.
24. Суська О. О. Інформаційний суверенітет. Проблеми психологічного захисту в інформаційному просторі : монографія. К., 2008. 107 с.

Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України	http://www.president.gov.ua
2. Офіційний портал Верховної Ради України	http://rada.gov.ua
3. Урядовий портал	http://www.kmu.gov.ua/control/
4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	http://www.ombudsman.gov.ua
5. Міністерство внутрішніх справ України	http://mvs.gov.ua
6. Національна поліція України	https://www.npu.gov.ua/
7. Міністерство освіти і науки України	http://www.mon.gov.ua
8. Міністерство юстиції України	https://minjust.gov.ua/ua
9. Верховний Суд України	http://www.scourt.gov.ua
10. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ	http://sc.gov.ua